

2.

Nasiakavosť za varu

Prítomnosť prchavých látok, ale najmä vody v polotovarochoch z termoplastov aj reaktoplastov, je významným činiteľom, ktorý sa negatívne prejavuje pri ich spracovaní a ovplyvňuje vlastnosti hotových výrobkov. Prítomná voda spôsobuje pri tvárnení termoplastov z taveniny rozklad vysokomolekulovej zložky, podporuje vznik nehomogenít a vznik povrchových chýb výrobkov. Pri použití výrazne vlastnosti hotových výrobkov, v ktorých pôsobí ako zmäkčovadlo. Schopnosť materiálu prijať do seba vodu pri priamom kontakte s kvapalnou vodou sa označuje názvom nasiakavosť.

Definícia – nasiakavosť za varu je schopnosť skúšaného materiálu prijať vodu za dlhotrvajúceho varu. Posudzuje sa podľa množstva (destilovanej) vody, ktoré prijme skúšaná vzorka za predpísaných podmienok a uvádza sa v mg, prípadne v % váhy suchej vzorky.

Podstata skúšky – Skúšobné vzorky sa povaria a ochladia v destilovanej vode za predpísaných podmienok, pričom sa zistí váhový prírastok vody.

Skúšobné zariadenie

- elektrická sušiareň
- laboratórne váhy
- nádoba na varenie
- nádoba na chladenie skúšaných vzoriek

Postup skúšky

Skúšaná vzorka sa vysuší do konštantnej hmotnosti (hmotnosť a) a vloží sa do vriacej vody na 30 ± 1 min. Potom sa premiestni do destilovanej vody s teplotou 23 ± 1 °C na 15 ± 1 min.

Vzorka sa vo vriacej vode buď zavesí alebo položí na drátenu alebo inú vhodnú podložku. Ak leží vzorka na dne nádoby, dochádza na styčných plochách k jej prehriatiu.

Po uplynutí predpísanej doby máčania sa vzorka vyberie, osuší sa a zváži (hmotnosť b). **Váženie sa musí začať do jednej minúty po vytiahnutí vzorky z destilovanej vody.**

Ak predpokladáme vo vode prítomnosť rozpustných látok, vysuší sa vzorka po zistení hmotnosti b opäť do konštantnej hmotnosti (hmotnosť c).

Výpočet:

Množstvo vody pohltenej skúšobným telesom v mg

$$X = m_b - m_a$$

kde m_a je hmotnosť telesa pred ponorením do vody v mg,
 m_b je hmotnosť telesa po vytiahnutí z vody v mg.

Množstvo vody pohltenej skúšobným telesom na jednotku povrchu v mg.cm⁻²

$$X = \frac{m_b - m_a}{A}$$

kde A je povrch skúšobného telesa v cm².

Množstvo vody pohltené skúšobným telesom v percentách

$$X = \frac{m_b - m_a}{m_a} \cdot 100$$